

Barnens Montessoriakademi Östermalm AB

Org.nr. 556507-5586

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Solna Enskilda Montessoriskola i Solna kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Barnens montessoriakademi Östermalm AB att senast den **26 november 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Barnens montessoriakademi Östermalm AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8-12 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- När det gäller särskilt stöd följs insatta åtgärder upp och utvärderas. (3 kap. 9 § skollagen)

Åtgärder

- Se till att ansvariga på skolan säkerställer att det finns ett fungerande arbete med att skyndsamt utreda elevers behov av särskilt stöd om:
 - det befaras att eleverna inte kommer nå kunskapskraven trots att stöd getts i form av extra anpassningar,
 - det finns särskilda skäl att anta att extra anpassningar inte skulle vara tillräckliga för att eleven ska nå kunskapskraven, eller
 - eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.
- Se till att elever ges särskilt stöd på det sätt och i den omfattning som eleven behöver för att nå kunskapskraven.
- Se till att insatta stödåtgärder följs upp och utvärderas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Barnens montessoriakademi Östermalm AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

Åtgärder

- Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling och att de åtgärder som beslutas grundar sig i konstaterade behov för verksamheten.
- Huvudmannen ska säkerställa att alla signaler om kränkande behandling anmäls från personalen till rektorn och därefter vidare från rektorn till huvudmannen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen konstaterar att Barnens montessoriakademi Östermalm AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att elevhälsopersonal med psykologisk, medicinsk, psykosocial och specialpedagogisk kompetens samverkar i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet gentemot skolans elever.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen konstaterar att Barnens montessoriakademi Östermalm AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att det på grundskoleenheterna finns tillgång till elevhälsa för eleverna i förskoleklass och grundskola, så att den kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen. (2 kap. 25 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Huvudmannen tar emot anmälningar från rektorer om angivna kränkningar mot elever, utreder skyndsamt omständigheterna kring de angivna kränkningarna och vidtar i förekommande fall de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen)

Åtgärder

- Huvudmannen ska se till att det vid skolenheten finns tillgång till elevhälsopersonal med psykologisk, medicinsk, psykosocial och specialpedagogisk kompetens, samt att elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen.

Bedömning

Skolinspektionen har vid tillsynen av Solna Enskilda Montessoriskola (tidigare Barnens Montessori Akademi) konstaterat ett flertal brister i verksamheten. Tillsynen visar bland annat att det finns brister i arbetet med särskilt stöd. Vid utredning av elevers eventuella behov av särskilt stöd sker inget samråd med specialpedagog inom elevhälsan, då skolan inte har tillgång till specialpedagogisk kompetens. Vidare säkerställs inte att elever som enligt en utredning är i behov av särskilt stöd får det stöd som de är i behov av. När det gäller särskilt stöd utvärderas inte heller alltid de stödåtgärder som satts in. Det finns även brister i det målinriktade arbetet mot kränkande behandling vid Solna Enskilda Montessoriskola. Utredningen visar att det förekommer upplevda kränkningar på skolan men att dessa inte anmäls vidare till rektorn och inte heller till huvudmannen. Det finns också brister i skolans arbete med att systematiskt identifiera och genomföra nödvändiga förebyggande åtgärder för att motverka kränkande behandling. Skolinspektionen konstaterar även att det finns brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete på skolan. Tillsynen visar att skolan saknar tillgång till samtliga kompetenser inom elevhälsan. Skolans elevhälsoteam består av skolpsykolog, rektorn och en stödlärare. Dock saknas tillgång till specialpedagogisk och psykosocial kompetens, även om psykologen genomför vissa arbetsuppgifter som en kurator också kan göra. Medicinsk kompetens finns tillgänglig via en vårdcentral, men deltar inte i det hälsofrämjande och förebyggande arbetet. Då inte samtliga kompetenser inom elevhälsan finns tillgängliga på skolan kan elevhälsan heller inte bedriva ett förebyggande och hälsofrämjande arbete såsom styrdokumenterna anger.

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Solna Enskilda Montessoriskolas arbete med utredningar av elevers eventuella behov av särskilt stöd. Tillsynen visar att elevhälsan på Solna Enskilda Montessoriskola saknar specialpedagogisk kompetens vilket innebär att de behovsutredningar som genomförs sker utan samråd med specialpedagogisk kompetens. Vidare visar tillsynen att skolan inte säkerställer att de elever som enligt en behovsutredning är i behov av särskilt stöd får stöd på det sätt som behövs. Personalen som ska ge stödet till vissa elever i behov av särskilt stöd har inte rätt kompetens och får heller inte tillräcklig handledning av elevhälsan i sitt arbete. Slutligen konstaterar Skolinspektionen att Solna Enskilda Montessoriskola brister i att utvärdera de insatta stödåtgärderna som beslutats enligt åtgärdsprogram. Brister i arbetet med att utreda och utvärdera elevers stödbehov innebär en risk för att eleverna inte ges det särskilda stöd de har rätt till och påverkar därmed elevernas möjligheter att nå målen.

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas

till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt.

I förarbetena till skollagen anges att det endast i undantagsfall bör kunna anses vara uppenbart obehövligt att i en utredning om särskilt stöd samråda med den del av elevhälsan som har specialpedagogisk kompetens (prop. 2013/14:160, s. 25)

I Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2014:40) med kommentarer om arbetet med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram anges bland annat följande (s. 24). Det är rektorn som ansvarar för att det finns tydliga och fungerande rutiner på skolenheten för vad som gäller när lärare, övrig skol-personal, elever eller elevers vårdnadshavare uppmärksammar att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Rektorn har ett ansvar för att se till att personalen känner till och följer de här rutinerna. Det är viktigt att det kontinuerligt förs en dialog mellan rektorn, lärare och övrig skolpersonal så att rektorn får den information om en elevs eventuella behov av särskilt stöd som hen behöver för att kunna ta sitt ansvar.

Brister i utredning av elevers behov av särskilt stöd

Av utredningen framgår att utredningar av elevers behov av särskilt stöd, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, inte sker i samråd med specialpedagogisk kompetens. Det framgår dock i intervjuer med lärare, rektorn och skolpsykologen att skolan skyndsamt utreder elevers behov av särskilt stöd när det framkommer att en elev riskerar att inte nå kunskapskraven trots extra anpassningar. Lärarna berättar i intervju med Skolinspektionen att de är delaktiga i en behovsutredning tillsammans med skolpsykologen. Lärarna uppger även att det går "ganska snabbt" att göra utredningen. I intervju med rektorn och skolpsykologen framgår att det är skolpsykologen, lärarna och rektorn som gör utredningarna inför eventuellt särskilt stöd. Av skolans "elevhälsoplan" som Skolinspektionen har tagit del av framgår att det är specialpedagogens ansvar att göra behovsutredningar och upprätta åtgärdsprogram. Skolpsykologen uppger i intervju att skolan har saknat specialpedagog under de två år som skolpsykologen har varit anlitad av skolan. Skolpsykologen säger även att hon har diskuterat med den tidigare rektorn om att det är nödvändigt med en specialpedagog på skolan. Rektorn bekräftar i intervju att skolan inte har någon specialpedagogisk kompetens att tillgå. Rektorn säger dock att skolan ska anställa en specialpedagog till hösten 2018.

Alla elever ges inte sådant särskilt stöd som de behöver

I intervjuer med lärare, rektor och skolpsykolog framgår att vissa elevers behov av särskilt stöd inte tillgodoses av skolan. Lärarna säger i intervju med Skolinspektionen att det finns elever som har behov av enskild undervisning och att det i stor utsträckning är fritidspersonalen som går in som resurspersoner och ger "en-till-en-stöd". Resurspersonerna har dock enligt lärarna inte fått någon handledning i det

uppdraget. Rektorn uppger i intervju att personalen som ger elever enskild undervisning inte har den kompetensen som behövs, och att de behöver specialpedagogisk handledning, vilket skolan inte kan erbjuda. Skolpsykologen säger i intervju med Skolinspektionen att det finns flera elever som har individuellt stöd enligt åtgärdsprogram. Skolpsykologen berättar att lärarna varken har tid eller kompetens för att ge det särskilda stödet som eleverna behöver. Vidare säger skolpsykologen att "även om vi kan skriva ett åtgärdsprogram där det framgår vad vi har identifierat för behov så har det varit svårt utan specialpedagog som kan driva dessa frågor i verksamheten och stötta lärarna i arbetet med att ge stöd". Skolpsykologen uppger i intervjun att eleverna inte alltid får det särskilda stödet som behovet kräver. "Dessa elever behövs mycket större insatser om de ska få det stöd som de behöver", berättar skolpsykologen.

Arbetet med att utvärdera stödåtgärder brister

Tillsynen visar att skolans arbete med att utvärdera insatta stödåtgärder brister. I intervju med lärarna framgår att skolpsykologen ska vara med vid utvärdering av elevers åtgärdsprogram, men att det sker för sällan. En lärare säger att skolpsykologen arbetar få timmar på skolan och därmed sker inte utvärderingarna av stödåtgärderna så ofta som de ska. Även rektorn uppger i intervju med Skolinspektionen att det särskilda stödet utvärderas på möten med skolpsykologen samt på möten med vårdnadshavare, lärare och resursperson. Skolpsykologen säger i intervju att utvärderingen "egentligen inte ligger på hennes bord" men att skolan har uppföljande elevhälsokonferenser en till två gånger per termin då elevers åtgärdsprogram utvärderas. Skolpsykologen säger dock att det finns mycket brister i detta arbete på grund av att tiden inte räcker till. Skolinspektionen tog vid tillsynen del av skolans utarbetade åtgärdsprogram. Samtliga fyra pågående åtgärdsprogram saknar datum för utvärdering. Två åtgärdsprogram upprättades i oktober 2017, inte något av dessa åtgärdsprogram är utvärderade. Det framgår visserligen i ett fall av ett protokoll från ett elevhälsomöte från februari 2018 att åtgärdsprogrammet ska "revideras", men något beslut om nytt åtgärdsprogram finns inte.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Solna Enskilda Montessoriskola inte uppfyller kraven som gäller för verksamheten, föreläggs Barnens Montessoriakademi Östermalm AB att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans målinriktade arbete mot kränkande behandling. Tillsynen visar att skolan inte kartlägger behovet av vilka förebyggande insatser som behövs för att förhindra att elever utsätts för kränkande behandling och att personalen på skolan inte anmäler alla fall av kränkande behandling till rektorn. Ett målinriktat arbete mot kränkande behandling innefattar att man utifrån konstaterade behov i verksamheten vidtar konkreta åtgärder för att motverka kränkande behandling av elever. För att detta arbete ska vara systematiskt och målinriktat behöver arbetet även dokumenteras och följas upp. Dokumentationen ska kunna användas för att följa hur tidigare insatta åtgärder fallit ut och vara ett underlag

för att bedöma om åtgärderna räckt till eller behöver intensifieras för att nå förväntat resultat. Skolinspektionen bedömer vidare att lärarna och övrig personal vid Solna Enskilda Montessoriskola inte alltid följer sin skyldighet att anmäla till rektorn när de får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. Utredningen visar att personal inte anmäler alla angivna kränkningar till rektorn. Detta medför att huvudmannen inte heller får kännedom om alla angivna kränkningar. Huvudmannen riskerar därmed att inte kunna fatta relevanta beslut som syftar till att förhindra kränkande behandling i framtiden. Skolinspektionen vill i detta sammanhang framhålla att anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser där en elev upplever sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. Det ska inte göras någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan den anmäls till rektorn respektive huvudmannen. Anmälningsskyldigheten uppkommer oavsett om eleven uppgett sig ha blivit utsatt för kränkande behandling eller om det på något annat sätt, t.ex. genom skolpersonalens egna observationer, kommit fram att eleven kan känna sig utsatt för kränkande behandling.

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Vidare anges att huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga att elever utsätts för kränkande behandling. I detta arbete ingår att varje år upprätta en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en översikt över de åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Enligt skollagen är personal som får kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till rektorn. Enligt skollagen är en rektor som får kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

I intervjuer och av dokumentstudier vid tillsynen framgår att det inte bedrivs ett systematiskt och målinriktat arbete i syfte att motverka att elever utsätts för kränkande behandling i samband med verksamheten. Elever berättar i intervju med Skolinspektionen att det finns "kompisvärdar" som "går runt och kollar", men att de inte alltid tar ansvar för att säga till om det händer något. Eleverna säger även att det händer att elever säger fula saker och att det ofta blir bråk i leken. Lärarna berättar i intervju att om det har varit slagsmål ute på skolgården ser de till att fritidspersonalen pratar med de inblandade eleverna. Av skolans likabehandlingsplan framgår inte att skolan genomför några förebyggande insatser för att motverka att kränkande behandling sker under läsåret. Lärarna bekräftar i intervju att de inte har kartlagt tryggheten för att upprätta en årlig plan mot kränkande behandling, eftersom de har mycket annat att fokusera på, såsom exempelvis organisationsfrågor. Rektorn säger i intervju med Skolinspektionen att hon "ser att lärarna har ett målinriktat förhållningssätt". Rektorn har för avsikt att införa trygghetsvandringar och en

trygghetsenkät inför arbetet att upprätta nästa års plan mot kränkande behandling. Huvudmannen bekräftar i sina kommentarer till tillsynsprotokollet som inkom till Skolinspektionen den 4 juni 2018 att de ska införa trygghetsvandringar och en trygghetsenkät samt göra en kartläggning av skolgården till hösten 2018.

Skolinspektionens utredning visar att det sker kränkningar på skolan, men att kränkningar inte anmäls till rektorn och inte heller till huvudmannen. I Skolinspektionens intervju med elever framkommer att eleverna visserligen känner sig trygga i skolan, men att det kan bli lite "läskigt om någon springer runt och slåss". Eleverna säger att de säger till lärarna om något har hänt, men att lärarna inte alltid agerar. En elev säger att lärarna hjälper till om det är "ett lite större bråk". Lärarna berättar i intervju att det förekommer kränkningar i form av till exempel knuffar, slag, svordomar och blickar på skolan. Lärarna berättar att de ingriper när det händer, och att "om det är allvarligt informeras rektorn". Lärarna uppger dock att de inte alltid anmäler allvarliga händelser, och att de inte alltid vet vad som ska anmälas till rektorn. Rektorn bekräftar i intervju att några uppgifter om kränkande behandling inte har anmälts till rektorn och inte heller vidare till huvudman. Rektorn berättar även att det har inträffat cirka fem slagsmål på skolan sedan rektorn började på skolan i mars 2018. Rektorn säger även att hon har infört en ny rutin med incidentrapporter som ska sammanställas för att hon ska få en samlad bild över incidenter, kränkningar, tillbud och olyckor.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Solna Enskilda Montessoriskola inte uppfyller kraven som gäller för verksamheten, föreläggs Barnens Montessoriakademi Östermalm AB att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete på Solna Enskilda Montessoriskola. Det framgår förvisso av utredningen att skolans psykolog delvis arbetar med förebyggande och hälsofrämjande frågor. Dock saknas det på skolan ett förebyggande och hälsofrämjande arbete som omfattar samtliga kompetenser i elevhälsan. För att kraven på ett förebyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbete ska vara uppfyllt krävs det att elevhälsans samtliga kompetenser samverkar och deltar i arbetet. Elevhälsans psykologiska, medicinska, psykosociala och specialpedagogiska kompetens behöver därför delta i arbetet med att identifiera behov av förebyggande och hälsofrämjande insatser i skolans verksamhet, samt i genomförandet av dessa.

Enligt skollagen ska det för eleverna i grundskolan finnas en elevhälsa som omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

I skollagen anges vidare att elevhälsans arbete främst ska vara förebyggande och hälsofrämjande och syfta till att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. I förarbeten till skollagen (prop. 2009/10:165, s. 276 f) anges att elevhälsans fokus ska vara förebyggande och hälsofrämjande insatser i ett bredare perspektiv och att det är viktigt att elevhälsan medverkar i mer generell inriktade uppgifter som rör bland annat elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrund. I förarbetena betonas även att elevhälsan ska vara samlad och att elevhälsans arbete förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper.

Skolinspektionens utredning visar att elevhälsans samtliga kompetenser inte är med och diskuterar, planerar och genomför det förebyggande och hälsofrämjande arbetet på Solna Enskilda Montessoriskola. I intervjuer med elever, lärare, rektor och skolpsykolog framkommer att skolans elevhälsa består av skolpsykolog, en stödlärare och rektorn. Av huvudmannens förteckning över undervisande lärare som Skolinspektionen tagit del av framgår att stödläraren inte har formell specialpedagogisk kompetens. Det framgår i intervju med elever att de får besöka en vårdcentral, men ingen av eleverna har träffat någon skolsköterska för hälsosamtal. Lärarna berättar i intervju att elevhälsan består av rektorn och skolpsykologen, samt till viss del av stödläraren. Lärarna uppger vidare i intervjun att de "saknar en specialpedagog väldigt mycket", då det behövs som stöd i deras arbete med elevernas inläring i undervisningen. Lärarna säger att elevhälsan inte främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande samt att de har efterlyst handledning och att det är "svårt att hela tiden släcka bränder". Skolpsykologen uppger i intervju med Skolinspektionen att hon har anlitats som skolpsykolog av skolan sedan två år tillbaka, och att det inte funnits någon specialpedagog, skolsköterska eller skolläkare på skolan under den tiden. Skolpsykologen berättar att hon arbetar cirka tre timmar i månaden på skolan, och att hon då träffar elevhälsoteamet. Visserligen framgår det av intervjun att skolpsykologen använder en viss del av sin arbetstid till förebyggande insatser, såsom exempelvis lektionsobservationer och viss handledning för lärarna. Skolpsykologen säger dock att tiden inte räcker till för att hennes insatser ska fungera effektivt samt att avsaknaden av specialpedagog gör att de insatser som elevhälsan har identifierat som nödvändiga inte kan genomföras i det dagliga arbetet med eleverna. Rektorn bekräftar i intervju att skolsköterskan inte är på skolan, utan att skolan har ett avtal med en närliggande vårdcentral dit eleverna blir kallade för vaccinationer och hälsosamtal. Vidare säger rektorn att skolpsykologen inte har varit med i det förebyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbetet på skolan. Det framgår även av intervjuerna att skolan saknar psykosocial kompetens. Skolpsykologen uppger visserligen i ett svar på Skolinspektionens kompletterande intervjufrågor den 12 juni 2018 att hon har genomfört vissa arbetsuppgifter som en kurator också kan göra, men att hon saknar dokumenterad kuratorskompetens. Huvudmannen redovisar i sina synpunkter på Skolinspektionens tillsynsprotokoll som inkom den 31 maj 2018 att skolan istället för kurator haft en skolpsykolog.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Solna Enskilda Montessoriskola inte uppfyller kraven som gäller för verksamheten, föreläggs Barnens Montessoriakademi Östermalm AB att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna*Bristande tillgång till elevhälsans kompetenser samt brister i elevhälsans förebyggande och främjande arbete*

Skolinspektionen bedömer att det finns bristande tillgång till elevhälsopersonal samt brister i elevhälsans förebyggande och främjande arbete på Solna Enskilda Montessoriskola. Tillsynen visar att skolpsykologen till viss del arbetar med hälsofrämjande och förebyggande insatser på skolan, men att det saknas ett förebyggande och hälsofrämjande arbete som omfattar samtliga fyra kompetenser i elevhälsan. Utredningen visar vidare att det finns tillgång till medicinsk elevhälsa via en vårdcentral, men att den medicinska kompetensen inte deltar i möten eller samverkar med skolans övriga elevhälsa. Det saknas även tillgång till kurator och specialpedagog på skolan. Även om skolpsykologen genomför vissa arbetsuppgifter som en kurator kan göra, så räcker inte tiden till för att arbeta förebyggande och främjande på så sätt som styrdokumentet anger. Att elevhälsan saknar tillgång till samtliga kompetenser innebär att elevhälsan inte har förutsättningar för att kunna arbeta förebyggande och hälsofrämjande för eleverna på skolan i syfte att undanröja hinder för eleverna att nå utbildningens mål.

Enligt skollagen ska det för eleverna i grundskolan finnas en elevhälsa som omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

I skollagen anges vidare att elevhälsans arbete främst ska vara förebyggande och hälsofrämjande och syfta till att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. I förarbeten till skollagen (prop. 2009/10:165, s. 276 f) anges att elevhälsans fokus ska vara förebyggande och hälsofrämjande insatser i ett bredare perspektiv och att det är viktigt att elevhälsan medverkar i mer generellt inriktade uppgifter som rör bland annat elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrund. I förarbetena betonas även att elevhälsan ska vara samlad och att elevhälsans arbete förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper.

Skolinspektionens tillsyn visar att elevhälsan inte främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande, samt att varken medicinsk, psykosocial eller specialpedagogisk kompetens är med och diskuterar, planerar eller genomför insatser på skolan. Detta framgår av Skolinspektionens intervjuer vid tillsynen, se under rubriken *Förutsättningar för lärande och trygghet* ovan. Huvudmannen uppger i intervju att skolan har haft en psykolog istället för en kurator. Skolpsykologen uppger dock i intervju att utifrån den tid hon har haft på skolan har det inte varit möjligt att arbeta hälsofrämjande. Skolpsykologen berättar att hon tidigare har gjort hälsofrämjande och förebyggande insatser på skolan såsom föreläsning om lågaffektivt bemötande kopplat till neuropsykiatriska funktionsnedsättningar samt handledning av personal, men att det inte riktigt har fungerat under läsåret 2017/18. Skolpsykologen säger även att hon och rektorn har sett ett större behov av till exempel handledning av personal, men att det "inte riktigt funnits öppningar att verkställa det". Huvudmannens representanter säger

i intervju med Skolinspektionen att skolpsykologen har varit på skolan och arbetat med skolans personal kring åtgärder. Representanterna säger även att ett nytt avtal har tecknats gällande kurator, skolsköterska och skolläkare, samt att en specialpedagog ska anställas till hösten 2018. Huvudmannens representanter uppger vidare i intervju att de tror att elevhälsan arbetar förebyggande och hälsofrämjande, men att eftersom "alla inte finns på plats så blir det ju svårt".

Huvudmannen tar inte emot anmälningar om angivna kränkningar av rektorn och utreder inte heller kränkande behandling skyndsamt

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med att ta emot anmälningar om och utreda fall av angivna kränkningar mot elever. Utredningen visar att personal inte anmäler alla kända fall av angivna kränkningar till rektorn, se vidare under rubriken *Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling* ovan. Detta medför att huvudmannen inte heller får kännedom om alla kända fall av kränkande behandling, och huvudmannen riskerar därmed att inte kunna fatta relevanta beslut som syftar till att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Enligt skollagen är personal som får kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till rektorn. Enligt skollagen är en rektor som får kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

I intervjuer vid tillsynen framgår att huvudmannen inte får information om upplevda fall av kränkande behandling, eftersom inte personalen heller anmäler upplevda kränkningar till rektorn. Se rubriken *Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling* ovan. Rektorn uppger i intervju med Skolinspektionen att signaler om kränkande behandling inte har anmälts, varken till rektorn eller till huvudmannen. Rektorn säger även att hon inte någon gång har fört en dialog med huvudmannen om skolans arbete mot kränkande behandling. Huvudmannens representanter uppger i intervju med Skolinspektionen att de inte har fått in några anmälningar om kränkande behandling från rektorn, och har därmed inte heller gjort några sammanställningar av förekomsten av kränkande behandling. Huvudmannens representanter säger även att de inte har efterfrågat några anmälningar om kränkande behandling. I kommentarer på Skolinspektionens protokoll som huvudmannen inkom med den 31 maj 2018 framgår dock att huvudmannen nu har informerat rektorn om att kränkningar ska anmälas vidare till huvudmannen, samt att huvudmannen kommer att sammanställa anmälda kränkningar.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Barnens Montessoriakademi Östermalm AB inte uppfyller kraven som gäller för verksamheten, föreläggs Barnens Montessoriakademi Östermalm AB att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Barnens montessoriakademi Östermalm AB uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Barnens montessoriakademi Östermalm AB uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Barnens montessoriakademi Östermalm AB uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Barnens montessoriakademi Östermalm AB uppfyller författningarnas krav inom utveckling av utbildningen vid skolenheterna.

På Skolinspektionens vägnar

X Malin Norell

Beslutsfattare
Signerat av: Malin Norell

X Mari Isacson

Föredragande
Signerat av: Mari Isacson

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Barnens Montessori Akademi

Fakta om Solna Enskilda Montessoriskola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Barnens montessoriakademi Östermalm AB under vårterminen 2018. Barnens Montessori Akademi besöktes av Skolinspektionen den 2 maj 2018 och den 3 maj 2018.

Huvudmannen Barnens Montessoriakademi Östermalm AB (organisationsnummer 556507-5586) bedriver utbildningsverksamhet inom två skolformer samt förskola. Huvudmannen bedriver den fristående grundskolan Solna Enskilda Montessoriskola (tidigare Barnens Enskilda Montessori Akademi) med förskoleklass samt årskurserna 1-3 belägen i Solna kommun, samt fritidshemsverksamhet vid skolenheten. Skolan leds av en rektor. Den nuvarande rektorn tillträdde sin tjänst i mars 2018 och hade vid tidpunkten för tillsynen varit anställd cirka två månader på skolan. Rektorn har en halvtidstjänst. Barnens Montessoriakademi Östermalm AB driver även 8 förskolor. Huvudmannen ansvarar för att alla bolagets skolverksamheter genomförs i enlighet med bestämmelserna i skolförfattningarna. Vid Skolinspektionens tillsyn har förskoleklass och grundskolan Solna Enskilda Montessoriskola samt Barnens Montessoriakademi Östermalm AB:s ansvarstagande för förskoleklass och grundskola samt för fritidshemmet granskats. Detta beslut rör verksamheten i förskoleklass och grundskola vid Solna enskilda Montessoriskola samt huvudmannens ansvarstagande för förskoleklass och grundskola. Vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsyn var 68 elever inskrivna i skolan. Beslut för fritidshemsverksamheten vid Solna Enskilda Montessoriskola samt huvudmannens ansvarstagande för fritidshemsverksamheten har diarienummer 44-2017:6600.

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Det finns inga resultat från skolenheten redovisade i Skolverkets nationella statistik (SIRIS).

Trygghet och studiero

Skolinspektionens skolenkät för vårdnadshavare som genomfördes vårterminen 2017 visar att Solna Enskilda Montessoriskola har ett högre indexvärde eller är i nivå med samtliga deltagande grundskolor för insamlingsomgången för de områden som rör trygghet och studiero. På en indexskala från 1-10, där ett högt indexvärde indikerar en positiv uppfattning, har Solna Enskilda Montessoriskola ett indexvärde på 6,4 för området "studiero", jämfört med 6,2 för samtliga deltagande grundskolor för insamlingsomgången. Indexvärdet för området "trygghet" är 8,4 för Solna Enskilda Montessoriskola jämfört med 8,1 för samtliga deltagande grundskolor, och indexvärdet för området "förhindra kränkningar" är 7,9 för Solna Enskilda Montessoriskola, vilket är samma indexvärde som för samtliga deltagande grundskolor.